

xxiiij. 5.

custodies me in caput genuum.
 Populus quem ignoro seruiet mihi
 filii alieni resistent michi. Audi
 tu auris obedient michi. filii alie
 ni defluxerunt. et contrahent
 in angustijs suis. Vixit dominus et be
 nedictus deus meus. et exaltabi
 tur deus fortis salutis mei. Deus
 qui das iudicias michi. et de
 leasti populos sub me. qui edu
 cas me ab iniiciis meis. et a resisten
 tibus michi elevas me: a viro in
 quo liberabis me. Propterea con
 fitebor tibi domine in gentib;: et no
 mini tuo cantabo. Magnificans
 salutes regis sui. et faciens miseri
 cordiam christi suo: dauid et semini
 ei in sempiternum. Hec autem sunt
 uerba nouissima. Oixit dauid si
 lius ysaia. dixit uir cui constitutus
 est de christo dei iacob: egregius psal
 mista israhel. Spes domini loquitur
 est per me: et sermo eius per lin
 guam meam. Dixit deus israhel.
 michi loquitur est fortis israhel do
 minator hominum iustus: domi
 nator in timore dei. Sicut lux au
 torae oriente sole. mane absq; nu
 bibus rutilat: et sicut pluuijs ger
 minat herba de terra. Nec tanta
 est domus mea apud deum. ut pa
 dum eternum uiaret mecum: fir
 mum in omnib; atq; munitum.
 Cuncta enī salus mea et omnis
 uoluntas: nec est quicquam ex
 ea quod non germinet. Preuan
 catores autem quasi spine uellen
 tur uniuersi. que non tolluntur

mambus. et si quis tangere eas uolu
 erit armabitur ferro et ligno lance
 ato: igitq; succensē comburentur
 usq; ad nichilum. Hec nomina for
 tum dauid. Sedens in cathedra sa
 pienissimus: princeps inter tres.
 Ipse est quasi tenerimus ligni uer
 miculus: qui oculis interfectus
 impetu uno. Post hunc eleazar si
 lius patru eius abo: inter uiri fortis:
 qui erant cum dauid quando exp
 brauerunt phylistim et congre
 gati sunt illuc in predium. Cumq;
 ascendissent uiri israhel: ipse stetit
 et percussit phylisteos donec defice
 ret manus eius. et obrigesceret cu
 gladio. Ecceq; deus salutem magnā
 in die illa: et populus qui fugerat.
 reuersus est ad cōsorū spolia de
 trahenda. Et post hunc semina si
 lius age de arari. Et congregati se
 phylistim in statione. Erat quip
 pe ibi ager plenus lente. Cumq; po
 pulus fugisset a facie phylistim:
 stetit ille in medio agri. et uincus
 est eum. Peruictusq; phylisteos: et
 fecit dominus salutem magnam. Nec
 non ante descenderant uires qui
 erant principes inter triginta:
 et uenerant tempore messis ad da
 uid in speluncam odollam. Castra
 autem phylistim erant posita
 in ualle gigantū: et dauid erat
 in presidio. Porro statio phylisti
 novum: tunc erat in bethleem.
 Desiderauit igitur dauid: et ait.
 Si quis michi daret potum aquæ
 de cisterne: que est in bethleem

uxta portam. Irruperunt ergo tres
fortes castra phylistinorum. et hause-
runt aquam de cisterna bethleem.
que erat iuxta portam. et attulerunt
ad dauid. At ille noluit bibere. sed
libauit illam domino dicens. Propria-
us michi sit dominus. ne faciam hoc. Nu-
sanguinem hominum istorum qui
perfici sunt. et animarum periculum
bibam. Num sanguinem hominum
istorum qui perfici sunt. et anima-
rum periculum bibam? Noluit ergo
bibere. Hec fecerunt tres robustissi-
mi. Absai quoque; frater ioab filius
sarue princeps erat de tribus. Ipse
est qui levavit hastam suam contra
trecentos quos interfecit. nominatus
in tribus. et inter tres nobilior. Erat
que eorum princeps. sed usque ad tres pri-
mos non puenerat. Et banias filius
ioadæ vir fortissimi magnorum ope-
rum de capite. ipse percussit duos leo-
nes moab. et ipse descendit et percussit
leonem in media cisterna in diebus
muis. Ipse quoque; interfecit virum
egypcium. virum dignum specta-
culo; habentem in manu hastam.
Itaque; cum descendisset ad eum in
virga. ui extorsit hastam de ma-
nu egypcius. et interfecit eum hasta
sua. Hec fecit banias filius ioadæ.
Et ipse nominatus inter tres robu-
stos. qui erant inter triginta nobi-
liores. Veruntamen usque ad tres non
puenerat. Ecceque; eum sibi dauid
auricularium. a secreto. Asahel fra-
ter ioab. inter triginta. Eleazar fili-
us patru eius de bethleem. Semma.

de arari Euchá. de arodi Elas. de
selchi. Hiria filius aces de thechua.
Abiezér. de anathoth. Mobannai.
de usachi. Selmon. aobites. Madha-
rai. nethophathites. Heled filius
banaā. et ipse nethophattes. Hital
filius ribai de gebeeth filiorū benja-
min. Banai aufrathomites. Hadai.
de torrente gaás. Abialbon. arba-
thites. Azmauet. de betomi. Eli-
aba. de salboni. Elij assen. iona-
than semma de orodi. Halam fili-
us sare rorites. Eliselech filius aás-
bi filij maachathi. Hydiam filius
achito sel gilonites. Esrai. de car-
melo. Pharai. de arbi. Igaál. filius
nathan de soba. Bonni. de gaddi.
Selach. de ammoni. Naharai bero-
thites. armiger ioab filius sarue.
Hiria. hicrites. Gareb. et ipse hicri-
tes. Vraslathheus. Omnes trigan-
ta septem.

xxvij. c.
Et addidit furor domini irasq; contra
israhel: communitq; dauid in eis
dicentem. Quade numeri israhel.
et iudam. Dixitq; rex ad ioab prin-
cipem exercitus sui. Perambula om-
nes tribus israhel adan usq; bersa-
be. et numerate populum: ut sci-
am numerum eius. Dixitq; ioab
regi. Adaugeat dominus deus tuus ad
populum quantum nunc est. ne-
rumq; centuplicet in conspectu
domini mei regis. Sed quid sibi uult
domini meus rex in re huiuscmodi?
Obtinuit autem sermo regis uerba
ioab. et principum exercitus. Eges-
susq; est ioab et principes militum

á facie regis: ut numerarent populum
Israhel. Cumq; ptransfissent iorda-
nen. uenerunt in arbol. ad dexte-
ram urbis quę est in ualle gad: et
per iazer transierunt in galaad. et
in terram in sevorem hodi. et ue-
nerunt in dan siluestria. Circueum-
tesq; iuxta sydonem. transierunt
propter mēnia tyri. et omnem terrā
euę et chananę: ueneruntq; ad
meridiem iuda in bersabeę. Et lu-
strata uniuersa terra: assuerunt
post nouem menses et viginti di-
es in iherusalem. Dedit ergo ioab
numerum descriptionis populi
regi. Et inuenta sunt de Israhel
octingenta milia uirorum fortium
qui educerent gladium: et de iu-
da quingenta milia pugnatorū.
Percussit autē cor dauid cum: po-
stquam numeratus est populus.
Et dixit dauid ad dñm. Perdi-
ualde in hoc facto: sed praeor dñe
ut transferas iniquitatem serui-
tui. quia stulte egi nimis. Surie-
xit itaq; dauid mane. Et sermo-
dñi factus est ad gad prophetam
et uidentem dauid: dicens. Vade
et loquere ad dauid. Hęc dicit dñs.
Trium tibi datur optio. Elige qđ
uoluens ex his unum: ut faciam
tibi. Cumq; uenisset gad ad da-
uid: munitauit ei dicens. Aut sep-
tem annos ueniet tibi famel in ter-
ra tua. aut trib; mensib; fugies
aduersarios tuos et illi te psequē-
tur: aut certe trib; dieb; erit pe-
stilencia in terra tua. Nunc ergo

delibera: et uide quem respondeā
ei qui me misit sermonem. Dixit
autē dauid ad gad. Coartor nimis.
Sed melius est ut incidam in manu
dñi. multę enī misericordię eius sūt-
quam in manu hominis. Inmisit
q; deus pestilentiam in Isrl de mane
usq; ad tempus constitutum: et mor-
tui sunt ex populo à dan usq; ber-
sabeę septuaginta milia uirorum.
Cumq; extendisset manum suam
angelus dñi sup iherusalem ut dis-
perderet eam: misertus est dñs sup
afflictionem. et ait angelō pauci-
enti populum. Sufficiat nunc. Con-
tine manum tuam. Erat autē an-
gelus dñi iuxta aream arcuata ichu-
sa. Dixitq; dauid ad dñm: cum u-
disset angelum cedentem populu.
Ego sum qui petcam: et ego iniq;
egi. Ibi qui oues sunt quid fecerunt?
Vertatur obsecro manus tua cont-
me: et contra domum patris mei.
Uenit autē gad ad dauid in die illa:
et dixit ei. Ascende constitue dño
altare in area arcuata ichusci. Et
ascendit dauid iuxta sermonē gad:
quę precepérat ei dñs. Conspiciens
q; arcuata animaduerit regem et
seruos eius transire ad se: et egre-
sus adorauit regem prono multu-
m terra. et ait. Quid causę est ut
ueniat dñs meus rex ad seruum su-
um? Cui dauid ait. Ut emam at
aream et edificem altare dño: et ces-
set interficio quę grassatur in po-
pulo. Et ait arcuata ad dauid. Acci-
piat et offerat dñs meus rex: sicut

placet ei. Habet boues in holocaustū. et plaustrum. et iuga boum in usū lignorum. Omnia dedit artuna regi. Dicitq; artuna ad regem. Domīs dī tuus. suscipiat uotum tuum. Qui respondens rex ait. Nequaquam ut uis. sed emam p̄tio āte. et non offeram dñō deo meo holocausta gratuita. Emit ergo dauid arcam et boues argenti syclis quinquaginta. et edificauit ibi dauid altare dñō. et obtulit holocausta et pacifica. Et repropitatus est dñs terre. et cohibita est plaga ab Israhel.

*Explicit samuel liber secundus. uer-
sus duo milia ducentos. Incipiant
capitula libri tercij.*

De senectute dauid et de abiſag sumamite. et de adonie filio dauid qui affetauit suadere in regnum et de salomone uncto in regem.

De precepis dauid quib; instituit salomonem et de morte dauid et de interfectione adonie. ab Iathar. Ioab. et sehei.

De filia pharaonis uxore salomonis et de appa-
riione dñi ubi sapientiam postulauit. et de iudicio de duabus mulieribus pro infante et de iudicibus ac principibus.

De expensa salomonis diurna. et de equis et currib; et de sapientia et parabolis eius. et de h̄yram rege et lignis cedris. et expensa operum. **D**e constructione templi et diuina contestatione ad salomonem. et de altaris et reliquijs. **D**e domib; quas edificauit sa-
lonon sibi et uxori egyp̄ti. et h̄yra grano. et de mari. et de bobus. et de leonibus ḡnes. et reliquijs utensilibus templi.

De artha in templo locata. et de gloria que

apparuit in nebula. et de precatione salomo-
nis ad dñm. et ad populum benedictione.

De sollemitate celebrata. et de periculū nu-
mero in sacrificio oblationum. et quomodo
et dñs secundo apparuit. et de pharaone ubi
gazer urbem captam filię suę in dote dedit.
et de reliquijs quas salomon edificauit et
de principib; eius quingentis quinqua-
ginta. et de classe quā fecit.

De regna saba et munerib; eius. et de lig-
nis thymis et de auro ab h̄ra rege delatis.
et de reliquijs tribus. et de ducentos scutis
auris. et de auribus et equitibus et de
throne salomonis.

De uxoribus et concubinis salomonis
per quas p̄tuaricatus est. et quomodo di-
uina increpatione corruptus. sathanē tra-
ditus est. et de adad et iheroboam odijs con-
tra eum. et de achia propheta ad iheroboam
missio. et de salomonis morte.

De regno iheroboam in duab; tribubus. et de
sehei propheta ad eum missio. et de ihero-
boam regno et idolis que fecit.

De propheta missio ad iheroboam qui pro-
phetauit de iosa nacturo. ubi iheroboā
manus arunt. et ip̄ha ab altero circumuen-
tis occisus a leone est.

De ip̄ha achię ad uxorem iheroboam.
et de morte filij eius. et de morte ihero-
boam. et de nadab filio succedente in re-
gnum. et de iniquitatib; populi. et de se-
fag rege egyp̄ti qui exudit iherusalem et
de morte roboam.

De abia filio roboam et de morte eius. et de
asa filio eius. qui pro eo regnauit. cui iosa-
phat filius eius successit. et de morte nadab.
et de baāsa filio eius rege isti.

De h̄icu ip̄ha missio ad baāsa. et de hela filio

eius. et zambri. et ambri. et tebni.

De achab filio ambri. et de hiezabel. et de hebreachibus. et de muliere sareptena cuius filium suscitauit. et de abdia qui abscondit centum prophætis. et prophætis idolorum quadringenitis quinquaginta occisis. et de fuga helie et de unctione in monte choreb.

De helie ubi iubetur unguere azahab regem super syriam. et hieu super israhel. et helyseum propham. et de benedab rege syrie. et de bello in quo de syris centum milia ceterarunt. et de propheta qui ad alterum dixit percutie me. et de naboth et uinea eius. et de increpatione helie ad achab.

De conuentu iosaphat. et de achab regi. et de quadringenitis pseudos prophætis. et de michea propheta. et de bello in quo achab pīst. et ochozia filio eius. et de ioram filio iosaphath.

Expliuit capitula. **I**ncepit malachi id est regum liber tertius.

Ter rex
dauid senue
rat: habebat
q; etans plu
rimos dies.
Cumq; ope
raretur uesti
bus: non ca
lefiebat. **D**ixerunt ergo ei serui
sui. **Q**ueramus dñm nostro regi ad
olescentulam virginem: et sicut co
ram rege. et soueat eum: dormiat
q; in sinu suo. et tales faciat dñm no
strum regem. **Q**uesierunt igitur
adolescentulam speciosam in om
nib; simib; israhel: et inuenierunt
abisag sunamitam. et adduxerunt

eam ad regem. **E**rat autem puella
pulchra immis. **D**ormiebatq; cum
rege: et ministrabat ei. **R**ex uero
non cognovit eam. **A**donis autem
filius aggith. eleuabat: dicens.
Ego regnabo. **F**ecitq; sibi currum
et equites: et quinquaginta viros
qui ante eum current. **N**ec cor
ripuit eum pater suus aliquando
dicens: quart hoc scisti. **E**rat autem
et ipse pulcher ualde: secundus na
tus post absalon. **E**t sermo ei fuit
cum ioab filio saruie. et cum abia
thar sacerdote: qui adiuabant
partes adonie. **S**adoch uero sacerdos.
et banaias filius ioliade. et nathan
propheta. et semer. et iher. et robur
exertitus dauid: non erat cum ado
nia. **I**mmolatus ergo adonis arcebo
autulis et uniusq; pinguis; iuxta
lapidem zedeth qui erat vicinus
fonti rogel: vocavit universos fra
tres suos filios regis. et omnes viros
iuda seruos regis. **N**athan autem
prophetam. et banaiam. et robustos
quosq; et salomonem fratrem suū:
non vocauit. **D**ixitq; nathan ad beth
sabeę matrem salomonis. **N**um au
disti quod regnauerit adonis fili
us aggith. et dñs noster dauid hoc
ignorat. **N**unc ergo ueni. accipe
a me consilium: et salua animam
tuam. filijq; tui salomonis. **V**ade
et ingredere ad regem dauid: et dic
ei. **N**onne tu dñe mi rex iurasti in
ancille tuę dicens. quod salomon
filius tuus regnabit post me. et ipse
sedebit in solio meo? **Q**uare ergo re

gnauit adomas. Et adhuc ibi te loquente cum rege: ego ueniam post te. et complebo sermones tuos. Ingressa est itaq; bethsabeę ad regem in cubiculum. Rex autē senuerat nimis: et abisag sumamites ministrabat ei. Induauit se bethsabeę: et adorauit regem. Ad quam rex. quid tibi inquit uis? Quę respondēs ait. Dñe mi tu iurasti per dñm dñm tuum ancillę tuę. salomon filius tuus regnabit post me. et ipse se debet in solio meo: et ecce nunc adomas regnauit. te dñe mi rex regnante. Mactauit boues et pingua queq; et arietes plurimos. et uocauit omnes filios regis. Abiathar quoq; sacerdotem. et ioab principem militię. salomonem autē seruum tuū non uocauit. Veruntamen dñe mi rex in te oculi respiciunt tuus isrl. ut indicet eis qui sedere debet in solio tuo dñe mi rex post te. Eratq; cum dormierit dñs meus rex cum patrib; suis: erimus ego et filius meus salomon peccatores. Adhuc illa loquente cum rege: nathan propheta uenit. Et nuntiauerunt regi dicentes. Adest nathan propheta. Cumq; introisset ante conspectum regis et adorasset eum pronus in terra. dixit nathan. Dñe mi rex tu dixisti. adomas regnet post me. et ipse sedeat sup thronum meum? Quia descendit hodie et immolauit boues et pingua. et arietes plurimos. et uocauit universos filios regis et principes exituus. abiathar quoq; sa-

cerdotem. Illusq; uescerab; et bibentibus coram eo. et dicentib; uiuat rex adomas: me seruum tuum et sadoch sacerdotem. et banaiam filium iolade. et salomonem filium tuum non uocauit. Nunquid adño meo rege exiuit hoc uerbum. et michi n̄ indicasti seruo tuo quis sessurus esset sup thronū dñi mei regis post eum? Et respondens rex dauid: dicens. Uocate ad me bethsabeę. Quę cum fuisse ingressa coram rege. et stetisset ante eum: iurauit rex et ait. Viuit dñs qui eruit amam meam de omni angustia: quia sicut iurauit tibi per dñm deum isrl dicens. salomon filius tuus regnabit post me. et ipse sedebit sup solium meum pro me: sic faciam hodie. Summissoq; bethsabeę in terram uultu: adorauit regem dicens. uiuat dñs meus rex dauid metternum. Dixit quoq; rex dauid. Vocate michi sadoch sacerdotem. et nathan propham. et banaiam filium iolade. Qui cum ingressi fuissent coram rege: dixit ad eos. Tollite uobiscum seruos dñi uiri: et imponite salomonē filium meum sup mulam meam. et ducite eum in gyon. et unguat eum ibi sadoch sacerdos et nathan propheta in regem sup israhel. Et canetis buina: atq; dicens. uiuat rex salomon. Et ascendens post eū: et uenientis. Et sedebit sup solium meum. et ipse regnabit pro me: illiq; precipiam ut sit dux sup isrl

et super iudicium. Et respondit banaias filius iorade regi. dicens. Amen. Sic loquatur dominus deus domini mei regis. Quomodo fuit dominus cum domino meo rege. sic sit cum salomonem. et sullumius faciat solium eius. solo domini mei regis dauid. Descendit ergo sadoch sacerdos et nathan propheta. et banaias filius iorade et et cerebri. et phelethi. et imposuerunt salomonem super mulam regis dauid. et adduxerunt eum in gyon. Sumpsitque; sadoch sacerdos cornu olearum de tabernaculo. et unxit salomonem. Et ceterunt bucina. et dixit omnis populus. Vizuat rex salomon. Et ascendit universa multitudo post eum. et populus canentium tibi. et letantium magno gaudio. Et insonuit terra clamore eorum. Audivit autem adomas. et omnes qui mutantur fuerant ab eo. Iamque conunatum finitum fuerat. Sed et ioab audita uoce tubae. ait. Quid sibi uult clamor ciuitatis tumultuantis. Adhuc illo loquente. ionathan filius abiathar sacerdotis uenit. Cui dixit adomas. Ingridere. quia vir fortis es. et bona nuntians. Responditque; ionathan adome. Nequaquam. Dominum enim rex noster dauid. regem constituit salomonem. Misitque; cum eo sadoch sacerdotem et nathan prophetam. et banaiam filium iorade et cerebri et phelethi. et imposuerunt eum super mulam regis. Vixit.

runtque; eum sadoch sacerdos et nathan propheta. regem in gyon. Et ascenderunt inde letantes. et insonuit ciuitas. Hec est uox quam audistis. Sed et salomon sedet super solium regni. Et ingressi servi regis. benedixerunt domino nostro regi dauid. dicentes. Amplificat deus nomen salomonis super nomen tuum. et magnificat thronum eius super thronum tuum. Et adorauit rex in lectulo suo. in super et hec loquutus est. Benedic dominus deus israhel. qui dedit hodie sedentem in solio meo uidentibus oculis meis. Terrae sunt ergo et surrexerunt omnes qui mutantur fuerant ab adoma. et nuntiatusque; in dominum suum. Adomas autem uincit salomonem. surrexit et abiit in tabernaculum domini. tenutque; cornu altaris. Et nuntiauerunt salomonem dicentes. Ecce adomas uim regem salomonem. tenuit cornu altaris. dicens. Iuret michi hodie rex salomon. quod non interficiat seruum suum gladio. Dixitque; salomon. Si fuerit vir bonus. non cadet ne unus quidem de capillis eius in terram. Si autem malum inueniuerit in eo. morietur. Misit ergo rex salomon. et eduxit eum ab altari. Et ingressus. adorauit regem salomonem. Dixitque; ei salomon. Vade in domum tuam. ¶
Appropinquauerunt autem dies dauid. ut moriretur. Precepitque; salomon filio suo. dicens. Ego ingredior uiam universae terre. Confor-

199
tare et esto vir: et obserua custodias
dñi dei tui: ut ambules in ihsus eius.
et custodias ceremonias eius. et pre-
cepta eius. et iudicia. et testimonia.
sicut scriptum est in lege moysi. ut
intelligas uniuersa quæ facis. et q
cumq; te uerteris. ut confirmet dñs
sermones suos quos loquutus est de
me dicens. si custodierint filii tui
uiam suam et ambulauerint corā
me in ueritate in omni corde suo.
et in omni anima sua: non auferē
tur tibi vir de solio israhel. Tu qq;
nōst quæ fecerit michi ioab filius sar-
uic. quæ fecerit duob; principibus
exterritus israhel. abn̄cr fibo ner: et
amase filio hether quos occidit. et
effudit. et effudit sanguinem bellū
in pace. et posuit cruentem p̄tū
in balteo suo. qui erat circa lumbos
et in calcamento suo. quod erat
in pedibus eius. Facies ergo iuxta sa-
pientiam tuam: et non deduces
cānitēm eius pacifice ad inferos.
Sed et fibīs berzellai galaaditis red-
des grām: cruntq; comedentes in
mensa tua. Occurrerunt enī mi-
chi: quando fugiebam a facie ab
salon fratri sui. Habet quoq; apud
te semet filium gerat filij iemini de-
baturim: qui maledixit michi
maledictione pessima. quando
ibam ad castra. Sed quia descendit
in occursum michi. cum transire
iordanem et iurauit ei per dñm di-
cens. non te interficiam gladio:
tu noli pati eum esse innoxium.
Vir autem sapiens es: et scies quæ

facies ei. deducesq; canos eius cum san-
gume ad infernum. Dormiunt
ignorati dauid cum patrib; suis: et
sepultus est in quietate dauid. Oi-
es autem quib; regnauit dauid
sup israhel: quadraginta anni
sunt. In hebron regnauit septem
annis: in iherusalem triginta tri-
bus. Salomon autem sedet super
thrōnum dauid patris sui: et fir-
matum est regnum eius nimis. Et
ingressus est ad omnes filius agath
ad bechsabee matrem salomonis.
Quæ dixit ei. Pacificusne ingres-
sus sis? Qui respondit. Pacificus.
Addiditq; Sermo michi est ad te.
Cui ait. Loquere. Et ille. Tu enī
nōst quia meum erat regnum. et
me proposuerat omnis israhel sibi in
regem: sed translatum est regnum
et factum est fratris mei. Adño e-
min constitutum est ei. Nunc er-
go petitionem unam deprecor atē-
ne confudas faciem meam. Quæ
dixit ad eum. Loquere. Et ille ait.
Pr̄tor ut dicas salomoni regi. neq;
enī quicquam negare tibi potest
ut det michi abisag sunam iten-
uxorem. Et ait bechsabee. Bene
ego loquar pro te regi. Venit ergo
bechsabee ad regem salomonem:
ut loqueretur ei pro adonia. Et
surrexit rex in occursum eius. et
adorauit eam: et sedet sup thro-
num suum. Positus quoq; est thro-
nus matris regis. Quæ sedet ad de-
xitam eius. Dixitq; ei. Petitionē
unam parvulam ego deprecor a-

te: ne confundas animam meam.
Dixitq; ei rex. Pete mater mi. Neg;
 enim fas est ut auerteram faciem tu
 am. Que ait. Detur abisag summa
 mites adonie fratri tuo uxor. Re
 sponditq; rex salomon: et dixit
 matri sue. Quare postulas abisag
 sumam item adonie? Postula ei
 et regnum. Ipse est enim frater me
 us maior me: et habet habiat har
 sacerdotem. et ioab filium sarue.
 Iurauit itaq; rex salomon p dñm:
 dicens. Hec faciat michi deus et
 hęc addat: quia contra animam
 suam loquutus est adonias. uer
 bum hoc. Et nunc uult dñs q̄
 firmauit me et collocauit me su
 per solium dauid patris mei. et q̄
 facit michi domum sicut loqui
 tus est: quia hodie occidetur ad
 onias. **Misitq; rex salomon per ma**
mum banaie filij ioade. Qui inter
 fecit eum: et mortuus est. Abiathar
 quoq; sacerdoti: dixit rex. Vade
 in anathot ad agrum tuum. Et
 quidem uir mortis. sed hodie te
 non interficiam. quia portasti ar
 cham dñi dei coram dauid patre
 meo. et sustinuisti laborem in om
 nib; in quib; laborauit pater me
 us. Eiecit ergo salomon abiathar
 ut non esset sacerdos dñi: ut im
 pleretur sermo dñi quem loqui
 tui est sup domum heb̄y in filo.
 Venit ergo nuntius ad salomonē.
 quod ioab declinasset post ado
 niā: et post salomonem non de
 clinasset. Fugit ergo ioab in taber

naculum dñi: et apprehendit cor
 nu altaris. Nuntiatumq; est regi
 salomon quod fugisset ioab in ta
 bernaculum dñi: et esset iuxta al
 tare. **Misitq; salomon banaiam fili**
um ioade: dicens. Vade interfice
 eum. Venit banaias ad tabernaculum
 dñi: et dixit ei. Hęc dicit rex. Egredere. Qui ait. Non egrediar: sed hic
 moriar. Renuntiavit banaias fili
 us ioade regi sermonem: dicens.
 Hęc loquutus est ioab: et hec respo
 dit michi. **Dixitq; ei rex.** Fac sicut
 loquutus est: et interfice eum et se
 pehi. Et amouebis sanguinem inno
 centem qui effusus est a ioab. a me
 et a domo patris mei. et reddet dñs
 sanguinem eius sup caput eius:
 quia interfecit duos uiros iustos et
 meliores se. et occidit eos gladio.
 patre meo dauid ignorantē. abner
 filium ner. principem militię istū.
 et amasam filium hister principē
 exterritus iuda. Et reuertetur san
 guis illorū in caput ioab. et in ca
 put semini eius: in sempiternum.
Dauid autē et semini eius et domini
et throno illius sit pax usq; in eter
nūm adnō. Ascendit itaq; bana
 ias filius ioade: et aggressus eum
 interfecit. Sepultusq; est in domo
 sua: in deserto. Et constituit rex
 banaiam filium ioade pro eo sup
 exterritum: et sadoch sacerdotē po
 sunt pro abiathar. Misit quoq; rex:
 et uocauit semini. **Dixitq; ei.** Edifica
 tibi domum in iherusalem et habi
 ta ibi: et non egredieris inde: hic

atq; illuc. Quacumq; autē die egressus fuens et transierit coram eis. Sicut te interficiendum. San-
guis tuus erit sup caput tuum. Di-
xitq; semel regi. Bonus sermo. Sicut
loquitus est dñs meus rex. sic faci-
et seruus tuus. Habitauit itaq; se-
mei in iherusalem. dieb; multis. Fa-
cium est autē post annos tres ut su-
gerent serui semeli ad achis filiu ma-
acha. regem geth. Nuntiatūq; est
semei. quod serui eius issent in gah.
Et surrexit semel et stravit asinū
suum. iunctq; in geth ad achis. ad re-
quendos seruos suos. et adduxit
eos de geth. Nuntiatum est autē
salomon quod issent semeli in geth
de iherusalem. et redisset. Et mit-
tens uocauit eum. dixitq; illi. Non
ne testificatus sum tibi per domi-
num et predixi tibi. quacumq; die
egressus fueris huc et illuc. sicut te
esse moriturum. et respondisti mi-
chi. bonus sermo quē audiui. Qua-
re ergo non custodisti iusurandum
dñi. et preceptum quod precepérā
tibi. Dixitq; rex ad semeli. Tu nosti
omne malum cuius tibi consciū
est cor tuum. quod fecisti dauid
patrī meo. Reddidit dñs malitiam
tuam in caput tuum. Et rex salo-
mon erit benedictus. et thronus
dauid erit stabilis coram dño usq;
in sempiternum. Iussit itaq; rex ba-
nare filio iorade. Qui aggressus per-
cussit eum. et mortuus est.

Confirmatum est igitur regnū
in manu salomonis. et affinitate

est communis pharaoni regi egyp-
ti. Accepit namq; filiam eius. et
adduxit in ciuitatem dauid. do-
nec compleret domū suam edifi-
cans et domum dñi. et murum
iherusalem parvulum. At tam
populus immolabat in excelsis.
Non enim edificatum erat templū
nomini dñi. usq; in diem illum.
Dilexit autem salomon dñm. am-
bulans. ambulans in preceptis da-
uid patris sui. excepto quod in ex-
celsis immolabat. et accendebat
thymiana. Abiit itaq; in gabaon.
ut immolaret ibi. Illud quippe erat
excelsus maximum. Mille hosti-
as in holocaustum obulit salo-
mon sup altare illud. In gabaon
apparuit dñs salomon per somni-
um nocte. dicens. Postula quod
uis. ut dem tibi. Et ait salomon.
Tu fecisti cum seruo tuo dauid pa-
tit meo misericordiam magnam. sicut
ambulauit in conspectu tuo in
uentate et iustitia et recto corde
tecum. Custodisti ei misericordia
tuam grandem. et dedisti ei filiu
sedentem. sup thronum eius. sicut
est hodie. Et nunc dñe deus. tu
regnare fecisti seruum tuum pro
dauid patre meo. Ego autē sum
puer parvulus. et ignorans eges-
sum et innotitum meum. et ser-
uus tuus in medio populi est quē
elegisti. populi infinita qui nume-
rari et supputari non potest pre-
multitudine. Dabis ergo seruo
tuo cor docibile. ut iudicare pos-

sit populum tuum: et discernere
 inter bonum et malum. Quis enim
 poterit iudicare populum istum.
 populum tuum hunc multum:
 Placuit ergo sermo coram domino:
 quod salomon rem huiuscmodi
 postulasset. et dixit dominus ad salo-
 monem. Quia postulaisti uerbū
 hoc. et non petisti tibi dies multis.
 nec diuinias. aut animam inimi-
 corum tuorum. sed postulaisti tibi
 sapientiam ad discernendum iu-
 dicium: ecce feci tibi secundum ser-
 mones tuos. et dedi tibi cor sapi-
 ens et intelligens: in tantū ut nul-
 lus ante te similis tui fuerit. nec
 post te surretur us sic. Sed et hec
 quæ non postulaisti de dei tibi: di-
 uinas salicet et gloriam. ut nemo
 fuerit similis tui in regib; ambi-
 tio diebus. Si autem ambulaueris
 in iudeis meis. et custodieris precep-
 ta mea et mandata mea. sicut am-
 bulauit pater tuus: longos faciā
 dies tuos. Ignorat euangelavit salo-
 mon: et intellexit quod esset som-
 num. Cumq; uenisset iherusalē.
 stet coram artha seferis domini: et
 obtulit holocausta. et fecit iusti-
 mas pacificas. et grande coniuncti-
 onem famulis suis. Tunc ue-
 nerunt due mulieres metrices
 ad regem: statimq; coram eo.
 Quarum una ait. Obsero mi-
 domine. ego et mulier hec habitaba-
 mus in domo una: et peperi apud
 eam in cubiculo. Tertia uero die
 postquam ego peperi: peperit et

hec. Et eramus simul: nullusq; alius
 in domo nobiscum. exceptus nobis du-
 abus. Mortuus est autem filius mulie-
 ris huius nocte. Dormiens quippe
 oppressit eum. Et consurgens in tem-
 pesta nocte silentio. uult filium me-
 um de latere meo ancille tuę dormi-
 entis. et collocauit in sinu suo: suu
 autem filium qui erat mortuus. po-
 sunt in sinu meo. Cumq; surrexisse
 mane ut darem lac filio meo: appa-
 ruit mortuus. Quem diligenter
 intuerens clara luce: deprehendi non
 esse meum quem generam. Re-
 pondit altera mulier. Non est ita:
 sed filius tuus mortuus est. meus au-
 tem uult. E contrario illa dicebat.
 Mentiens. Filius quippe meus uult:
 et filius tuus mortuus est. Atq; in
 hunc modum contendebant coram
 rege. Tunc rex ait. Hec dicit filius me-
 us uult. et filius tuus mortuus est:
 et ista respondit non. sed filius tu-
 us mortuus est: et filius meus uult.
 Dixit ergo rex. Afferte michi gladi-
 um. Cumq; attulissent gladium
 coram rege: ait. Dividite in sancti
 iuum in duas partes: et date di-
 midiam partem unam. et dimidiā
 partem alteri. Dixit autem mulier
 unus filius erat unius: ad regem.
 Commota sunt quippe viscera ei:
 sup filio suo. Obsero domine. date illi
 insantem unum: et nolite inter-
 sicere eum. E contrario illa dicebat.
 Nec michi nec tibi sit: sed dividatur.
 Respondens rex: ait. Date huic in-
 santem unum: et non occidatur

Hec est enim mater eius. Audiuit
itaq; omnis isrl̄ iudicium quod iu-
dicasset rex. et timuerunt regem:
videntes sapientiam dei esse in eo
ad faciendum iudicium. Erat au-
tem rex salomon regnans sup̄ om-
nem israhel. Et h̄i principes quos
habebat. Azarias filius sadoch sa-
cerdos. Helioreph et bala filij scri-
p̄t̄. Iosaphat filius achilud: a
commentariis. Banaias filius ioha-
de: sup̄ exercitum. Sadoch autē et
abiathar: sacerdotes. Azarias fili-
us nathan: sup̄ eos qui assistebant
regi. Zabud filius nathan sacerdos:
amicus regis. Et hahasar prepositus
domus. Et adoniram filius abda:
sup̄ tributa. Habebat autem salo-
mon duodecim prefectos sup̄ omnes
israhel: qui prebebant ammonam
regi et domini eius. Per singulos
enim menses in anno: singuli ne-
cessaria ministrabant. Et hec no-
mina eorum. Benhur: in monte
ephraim. Bendecar: in maces. et
in sabelim. et in bethsemes. et in
belon. et bethanan. Benesed: ma-
rabit. Ipsius erat soccho: et om̄is
terra epher. Benabinadab. cuius
omnis nepthad: dicitur filia salomonis habebat uxorem. Bana
filius achilud: regebat thanac. et
mageddo. et universam bethsam.
que est iuxta sartiana. subter hiez-
rahel: ab bethsan usq; ab elencia ē
regione ietmaan. Bengaber: in a-
mothgalaad habebat auothiar filij
manasse in galaad. Ipse perat in om̄i
regione argob. q̄ est in basan sexa-

ginta ciuitatibus magnis atq; mu-
ratis. que habebant seras et eas. Achil-
nadab filius addo: p̄terat in ma-
nam. Achimāas: in neptali. Sed
et ipse habebat basemath filiam
salomonis in coniugio. Bāana fi-
lius usi: in aser et in balod. Iosaphat
filius pharue: in isachar. Semai fi-
lius shela: in beniamin. Gaber filius
uri. in terram galāad. in terra seon
regis amorrei. et og regis basan:
sup̄ omnia. que erant in illa terra.
Iuda et israhel in numerabiles si-
cuit arena maris in multitudine:
comedentes et bibentes atq; letantes.
Salomon autē erat in ditione sua
habens omnia regna: a flumine ter-
re phylstijm usq; ad terminum
egyp̄i offerentum sibi munera.
et scrumentum ei cunctis dieb; uite
eius. Erat autē cibus salomonis p̄
dies singulos triginta chori simile:
et sexaginta chori farme. Detem bo-
ues pinguis. et viginti boues pascu-
ales. et centum arietes. excepta ue-
natione ceruorum. capriarū. atq;
bulalarum. et autium atlolum. Ipse
enim optinebat omnem regionem
que erat trans flumen quasi a taph-
sa usq; gazam. et cunctos reges illa-
rum regionum: et habebat pacem
ex omni parte in circuitu. Habita-
bat in iuda et israhel absq; timore
ullo unusquisq; sub uite sua. et
sub fici sua. a dan usq; ber Sabae:
cunctis dieb; salomonis. Et habe-
bat salomon salomon quadragin-
ta milia presepia equorum curribū

et duodecim milia equestrium:
 nutiebantq; eos supradicti regis
 prefeci. Sed et necessaria mente
 regis salomonis: cum ingenti cu-
 ra prebebant in tempore suo. Hor-
 deum quoq; et paleas equorum
 et iumentorum: deferabant in
 locum ubi erat rex. iuxta consti-
 tum sibi. Dedit quoq; deus sapien-
 tiam salomonis et prudentiam
 multam nimis. et latitudinem
 cordis. quasi arenam quę est in
 litore maris: et precedebat sapi-
 entia salomonis. sapientiam om-
 nium orientalium. et egyp̄tiorū.
 et erat sapientior cunctis homi-
 nibus. sapientior ethan exrae.
 et hecman. et calcal. et dorda. fili-
 is maol. et erat nominatus in u-
 niuersis gentib; per circuitum.
 Loquitur est quoq; salomon tria-
 milia parabolæ. et fuerunt car-
 mina eius quinq; milia: et dispu-
 tauit sup̄ lignis a cedro quę est
 in libano usq; ad hysopum quę
 egreditur de pariete. et discruit
 de iumentis et uolucrib; et repu-
 libus et p̄sibus. Et uenibant
 de cunctis populis ad audiendā
 sapientiam salomonis: et ab uni-
 uersis regib; terre. qui audiebant
 sapientiam eius. Misit quoq; h̄y-
 ram rex tyri seruos suos ad salo-
 monem. Audiuit enī quod ipsū
 uixissent regem pro parte eius:
 quia amicus fuerat h̄yram dauid
 omni tempore. Quid sit autē et sa-
 lomon ad h̄yram dicens. Tu sis

uoluntatem dauid patris mei: et
 quia non potuit edificare domū
 nomini dñi dei sui ppter bella im-
 minentia per circuitum. donec da-
 ret dñs eos sub uestigio pedum eius.
 Nunc autē requiem dedit deus me-
 us michi per circuitum: et non est
 satan neq; occursus malus. Quam
 ob rem cogito edificare templum
 nomini dñi dei mei: sicut loqui-
 tus est dñs dauid patri meo dicens.
 filius tuus quem dabo pro te sup̄
 solium tuum. ipse edificabit do-
 mum nomini meo. Precepe igitur
 ut precidant michi cedros de liba-
 no: et serui mei sint cum seruis tu-
 is. Mercedem autē seruorum tuorū
 dabo tibi: quamcumq; petieris.
 Satis enī quoniam in populo meo
 non est vir qui nouerit ligna ce-
 dere: sicut sidonij. Cum ergo au-
 disset h̄yram uerba salomonis:
 letatus est ualde et ait. Benedic
 dñs hodie: qui dedit dauid filium
 sapientissimum. sup̄ hunc popu-
 lum plurimum. Et misit h̄yram
 ad salomonē: dicens. Audi quę
 cumq; mandaisti michi. Ego fan-
 am uoluntatem tuam: in lignis
 cedarib; et abiegnis. Serui mei depo-
 nent ea de libano ad mare: et ego
 componam ea in ratiib; in mari. usq;
 ad locum quem significaueris michi.
 et applicabo ea ibi: et tu tolles ea. Pre-
 bebisq; necessaria michi. ut detur a-
 bus domui meę. Itaq; h̄yram dabat
 salomon ligna cedarina. et ligna abi-
 egna. iuxta omnem uoluntatem

et us. salomon autem prebebat hy-
ram uiginti milia chororum tri-
ci in cibum domui eius. et uiginti
choros purissimis oleari. Hec tribue-
bat salomon hyram per annos si-
gulos. Deinde dñs sapientiam sa-
lomoni. sicut loquutus est ei. Et
erat pax inter hyram et salomonem.
et percusserunt sedes ambo. Elegitq;
rex salomon oparios de omni isrl:
et erat indicio triginta milia ui-
rorum. Mitterebatq; eos in libanum.
decem milia per menses singulos
uicissim: ita ut duob; mensibus
essent in domib; suis. Et adoni-
ram erat sup huiuscmodi indica-
tionem. Fuerunt itaq; salomoni sep-
tuaginta milia eorumque porta-
bant: et octoginta milia latomo-
rum in monte. absq; prepositas q
preerant singulis operibus nume-
ro trium milium et trecentorum.
principientium populo. et his qui
faciebant opus. Precepitq; rex ut
tollerent lapides grandes. lapides
preciosos. in fundamento templi:
et quadrarent eos. Quos dolaue-
runt cementarij salomonis: et ce-
mentarij hyram. Porro biblij pre-
parauerunt ligna et lapides: ad
edificandam domum. vij. 5.

Inactum est igitur quadrage-
simo et octogesimo anno egressio-
nis filiorum isrl de terra egypci in
anno quarto mense zio. ipse est
mensis secundus regis salomonis sup
israhel: edificare cepit domum dñs.
Domus autem quam edificabat itx

salomon dñs. habebat sexaginta
cubits in longitudine. et uiginti
cubits in latitudine: et uiginti
cubits in altitudine. Et porticus
erat ante templum. uiginti cubito-
rum longius iuxta mensuram la-
titudinis templi: et habebat decem
cubits latitudinis ante faciem tem-
pli. Eratq; in templo fenestras obli-
quas. Et edificauit sup parietem tem-
pli tabulata per gyrum in parietib;
domus per circumferentiam templi et ora-
culi: et fecit latera in circuitu. Tabu-
latum quod subter erat quinq; cubitos ha-
bebat latitudinis. et medium tabu-
latum sex cubitorum latitudinis:
et tertium tabulatum septem ha-
bens cubitos latitudinis. Trabes
autem posuit in domo per circu-
tum fornicatus: ut non hetererent
muri templi. Domus autem cum
edificaretur. lapidib; dedolatis atq;
perfectis edificata est: et malleis
et securis et omne ferramentum
non sunt audit a domum cum
edificaretur. Ostium lateris medij
in pariete erat domus dexterè: et
et per coelestis ascendebant in me-
dium cenaculum. et a medio in ter-
rium. Et edificauit domum: et co-
summauit eam. Texit quoq; do-
mum laquearib; cedarinis: et edi-
ficiavit tabulatum sup omnem do-
mum quinq; cubitus altitudinis.
et operuit domum lignis cedarinis.
Et factus est sermo dñi ad salomo-
nem: dicens. Domus hec quam edi-
ficas. si ambulaueris in preceptis

meis. et iudicia mea feceris. et custo-
deris omnia mandata mea grad-
ens per ea. firmabo sermonem me-
um tibi quem loquutus sum ad da-
uid patrem tuum. Et habitabo in
medio filiorum iste. et non dere-
linquam populum meū Israhel.
Igitur edificauit salomon domū:
et consummavit eam. Et edifica-
uit parietes domus intrinsecus ta-
bulatus cedrini. A paumento do-
mus usq; ad summitelem parietū.
et usq; ad laquearia. opuit lignis
intrinsecus. et textit paumentum
domus tabulis ab lignis. Edificauit
q; uiginti cubitorum ad posterio-
rem partem templi tabulata cedri-
na. a paumento usq; ad superiore:
et fecit interiorē domum oracu-
li in sc̄m sc̄orum. Porro quadra-
ginta cubitorum erat ipsum tem-
plum: p̄ foribus oraculi. Et cedro
omnis domus intrinsecus uestie-
batur: habens cornuas et lum-
inas suas fabrefactas et celati-
nas eminentes. Omnia cedrinis ta-
bulis uestiebantur: nec omnino
lapis a parte poterat in pariete.
Oraculum autem in medio domus
in interiori parte fecerat: ut pone-
ret ibi arcam fedelis dñi. Porro
oraculum habebat uiginti cubitos
longitudinis: augustin cubito latitudinis.
1xx. cubitos altitudinis: opuit illud atq;
uestiuit auro purissimo. Sed et al-
tare uestiuit cedro. Domum qq;
ante oraculum operuit auro pu-
rissimo: et affixit laminationes cla-

uis amoris. Nichilq; erat in templo:
quod non auro ingeretur. Sed et to-
rum altare oraculi: textit auro. Et
fecit in oraculo duo cherubim de
lignis olivarum: decem cubitorum
alitudinis. Quinq; cubitorum ala
cherub una. et quinq; cubitorum
ala cherub altera: id est decem cu-
bitos habentes a summitate ale usq;
ad ale alterius summitatem. Decem
quoq; cubitorum erat cherub se-
cundus mensura pari. et opus unū
erat in duob; cherubim. id est altitu-
dinem habebat unus cherub decē
cubitorū: et similiter cherub secun-
dus. Posuitq; cherubim in medio
templi interioris. Extendebat au-
tem alas suas cherubim: et tangebat
ala una parietem. et ala cherub se-
cundi tangentem parietem alterum.
Ale enim alterę: in media parte templi
se inueniunt contingebant. Textit q;q;
cherubim auro: et omnes parietes
templi per circuitum sculpsit ua-
nū celatus et torno. Et fecit in eis
cherubim et palmas. et picturas
uarias: quasi prominentes de pan-
te et agnathentes. Sed et paumen-
tum domus: textit auro intrinsecus
et extrinsecus. Et in ingressu oraculi
fecit ostiola delignis olivarum: po-
stesq; angulorum quinq; et duo
ostia delignis olivarum. Et sculp-
psit in eis picturam cherubim et pal-
marum species. et anachysa ualde
prominentia et textit ea auro: et
operuit tam cherubim quam pal-
mas. et contra auro. Ecceq; in introitu

templi postes de lignis obuarum quadrigulatos: et duo ostia de lignis abiegnis. alter in seclusus. Et uerumq; ostium duplex erat: et se in uicem tenens aperiebatur. Et sculpsit cherubim et palmas et cedruras ualde eminentes: opusq; omnia lammis auris operi quadro ad regulam. Et edificauit atrium interius trib; ordib; lapidum polycorū: et uno ordine lignorū cedri. Anno quarato fundata est domus dñi in mensio: et in anno undecimo mensis bul. ipse est mensis octauus. perficta est domus in omni opere suo. et in universis utensilibus. Edificauitq; eam annis septem. Domū autē suam edificauit salomon tredecim annis: et ad perfectum usq; pduxit.

Edificauit quoq; domū saluus libani centum cubitorū longitudinis. et quinquaginta cubitorum latitudinis: et triginta cubitorū altitudinis. et quatuor deambulachia inter columnas cedrimas. Ligna quinque cedrina exiderat in columnas: et tabularis cedrinis uestiuit totam cameram. que quadranginta quinq; columnis sustentebatur. Vnus autē ordo habebat columnas quindecim contra se in uicem positas. et etegione se respicientes. equali spacio inter columnas: et sup columnas quadrangulata ligna in cunctis equalia. Et porticum columnarum fecit quinquaginta cubitorū longitu-

dinis. et triginta cubitorum latitudinis: et alteram porticum in facie maioris porticus et columnas. et epistilia sup columnas. Porticum q; solij in qua tribunal est. fecit: et extit lignis cedrimis a pavimento usq; ad summiteatem. Et domuncula in qua sedetur ad iudicandum: erat in media portici simili ope. Domum quoq; fecit filię pharaonis quam uxorem duxerat salomon: tali opere quali et hanc porticum. omnia lapidibus pretiosis qui ad nouam quandam atq; mensurā tam intrinsecus quam extrinsecus ferrari erant a fundamento usq; ad summiteatem parciū. et intrinsecus usq; ad atrium manus. Fundamenta autem de lapidib; pretiosis. lapidib; magnis decem et octo cubitorum: et desup lapides pretiosi equalis mensurę sedi erant. similiterq; de cedro: et atrium manus rotundum trium ordinum de lapidib; sedis. et unus ordinis do lata cedro. nec non et in atrio domi dñi interiori. et in portici domus. Misit quoq; rex salomon et uicit hiram de tyro filium mulieris uidue de tribu neptalem patre tyrio: artificem ḡarium et plenam sapientia. et intelligentia. et doctrina. ad faciendum omne opus ex gre. Qui cum uenisset ad regem salomonē: fecit omne opus eius. Et fixit duas columnas ḡreas. decem et octo cubitorum altitudinis columnam unam: et linea

duodecim cubitorum ambiiebat
 columpnam utraq; Duo quoq; ca
 pitella fecit que ponentur sup
 capita columpnarum fusilia ex
 gre. quinq; cubitorum altitudinis
 capitellum unum. et quinq; cubi
 torum altitudinis capitellum alte
 rum: et quasi in modis reas et cate
 narum sibi inuicem inro ope con
 textarum. Vtrumq; capitellum co
 lumpnarum: fusilē erat. Septen
 uersum retinacula in capitello uno:
 et septena retinacula in capitello
 altero. Et p̄fuit columpnas. et du
 os ordines p̄cautū retinaculorū singulorū
 ut tegerent capitella que erant
 sup summitatem malogranaonū.
 Eodem modo fecit et capitello se
 cundo. Capitella autem que erāt
 sup capita columpnarū quasi ope
 liliū fabricata erant in porticu qua
 tuor cubitorum: et rursus alia ca
 pitella in summitate columpnarū
 desup iuxta mensuram columpnę
 contra retinacula. Malogranaonū
 autem ducunt ordines erant in cir
 citu capelli secundi. Et statuit
 duas columpnas in porticu templi.
 Cumq; statuisset columpnam de
 xtram uocauit eam nomine iachin.
 Similiter autem erexit columpnā
 secundam: et uocauit nomen ei
 booz. Et sup capita columpnarū:
 opus in modum liliū posuit. Per
 fectumq; est opus columpnarum.
 Erat quoq; mare fusile: decem cu
 bitorum a labio usq; ad labium ro
 tundum in circuitu. Quinq; cubi

torum altitudo eius. Et reticula
 triginta cubitorum cingebat illud
 peritum: et sculptura subter la
 biū circubat illud decem cubi
 torum ambiens mare. Duo ordines sulp
 turarum histriatarum erant fusi
 les: et stabant sup duodecim boues.
E quib; tres respiciebant ad aquilo
 nem. et tres ad occidentē. et tres ad
 meridiā. et tres ad orientem. et
 mare sup eos desup erat: quorum
 posteriora uniuersa inrūsecus la
 titabant. Grossitudo autē lateris
 trium unciarum erat: labiumq;
 eius quasi labium calix et folium
 repandi liliū. Duo milia batos ca
 piebat. Et fecit bases decem ḡneas.
 quatuor cubitorum longitudinis
 bases singulas. et quatuor cubitorū
 latitudinis: et trium cubitorum
 altitudinis. Et ipsum opus basiū
 interrasile erat. Et sculpture iner
 mucturas: et inter coronulas et
 plectas leones et boues. et cherubim.
 et in mucturis similiter desup.
 Et sup leones et boues quasi loxa.
 ex gre dependentia: et quatuor
 rotę per bases singulas et axes ḡni.
 Et per quatuor partes quasi hu
 merali subter lucrem fusiles: con
 tra se inuicem respectantes. Os qq;
 lucris inrūsecus erat in capitiū suū
 imitate. Et quod forinsecus appare
 bat. unus cubiti erat totum rotu
 dum: pariterq; habebat unum cu
 bitum et dimidium. In angulis
 autē columpnarū. uarię celaturę
 erant. et media inter columpnas

quadrata non rotunda. Quatuor quoq; rote que per quatuor angulos basis erant: coherabant subter basim. una rota habebat altitudinem cubitum et semis. Tales autem rote erant: quales solent in curvieren. Et axes earum et radij. canti. et modioli: omnia fusilia. Nam et humeruli illi quicunque singulos angulos basis unius: ex ipsa basi fusiles et connuncti erant. In summitate autem basis erat quedam rotunditas unus et dimidij cubiti: ita fabrefacta ut luter desup posset impomi. habens celaturas suas et sculpuras uarias ex semetipsa. Sculpsit quoq; in tabulatis illis que erant ex ore et in angulis cherubim et leones et palmas. quasi in similitudinem stantis hominis. ut non celta sed apposita partium uiderentur. In hunc modum fecit decem bases: fusura una et mensura sculputraque consimili. Fecit quoq; decem luteres circos. Quadrangula batos capiebat luter unus: eratq; quatuor cubitorum. Singulosq; luteres per singulas id est decem bases posuit: et constituit decem bases. quinque ad dexteram partem templi. et quinque ad sinistram. Mare autem posuit ad dexteram partem templi contra orientem: ad meridiem. Fecit ergo hyram lebetas. et scutras: et amulas. Et perfectit omne opus regis salomonis in templo domini: columpnas duas. et funiculos capitellorum super capita columinarum duesire

tiacula duo. ut operarent duos funiculos qui erant super capita columinarum et malogranata quadrangula in duob; reti aculis duos versus malgranatorum in reti aculis singulis ad operiendos funiculos capitellorum. qui erant super capita columnarum. et bases decem. et luteres decem super bases. et mare unum. et boues duodecim subter mare. et lebetas. et scutras. et amulas. Omnia uasa que fecit hyram regi salomon in domo domini: de auricalco erant. In campestri regione iordanis fudit ea rex in argillosa terra inter sechoch et sathan. Et posuit salomon omnia uasa. Propter multitudinem autem nimiam: non erat pondus eis. Fecitq; rex salomon omnia uasa in domo domini. Altare aureum. et mensam super quam ponerentur panes propositionis auream. et candelabra aurata quinq; ad dexteram et quinq; ad sinistram contra oraculum ex auro primo. et quasi libij flores. et lucernas desuper auratas. et forcipes aureas. et hydrias. et susanulas. et fialas. et mortariola. et turibula. de auro purissimo. Et cardines ostiorum domus interioris sancti sanctorum. et ostiorum domus templi: ex auro erant.

Et per fecit omne opus quod fabricabat salomon in domo domini: et intulit que sanctificauerat dauid pater suus. argentum et aurum. et uasa: reposuitq; in thesauris

viii. 5

domus dñi. Tunc congregati sunt omnes maiores natu israhel cum principib; tribuum. et duces familarum filiorum israhel ad regem salomonem in iherusalem: ut deferent archaam federis dñi decuitate dauid id est de syon. Conuenitq; ad regem salomonem uniuersus israhel in mense bethamm in solemni die. ipse est mensis septimi. Veneriq; audi seces ex israhel: et uulerunt sacerdotes archaam fedoris dñi. et portauerunt archaam dñi. et tabernaculum fedoris. et omnia uasa sanctuarij que erant in tabernaculo. et serabant ea sacerdotes et leuites. Rex autem salomon et omnis multitudo isrl quæ conuenerat ad eum gradiebatur cum illo ante archaam: immolabat oves aboues absq; estimatione in numero. Et intulerunt sacerdotes archaam fedoris ilocum suum in oraculo templi. iscm scyz. sub ala cherubij. Siqdē cherubij expādebat ala sup locum arche: ipse gebat archa ariet eius desup. Cumq; eminenter uetus et apparerent summitates eorum foris sanctuarium ante oraculum: non apparebant ultra extinsecus. Qui et fuerunt ibi usq; in presentem diem. In archa autem non est aliud nisi due tabule lapideæ: quas posuerat in ea moy ses in oreb quando pepigit dñs sedus cum filijs israhel. cum egredierentur de terra egypci. Factum est autem cum exissent sacerdotes de sanctuario: nebula impluit

domum dñi. et non poterat sacerdos tes stare et ministrare propter nebula. Impleuerat enim gloria dñi domum dñi. Tunc ait salomon. Dñs dixit ut habitat in nebula. Edificans edificauit domum in habitaculum tuum: firmissimum solium tuum in sempiternum. Conuerutq; rex faciem suam: et benedixit omni ecclesiæ isrl. omnis enim ecclesia israhel stabat: et ait. Benedictus dñs deus israhel. qui loquutus est ad dauid patrem meam ore suo. et in manib; eius pfect dicens: a die qua eduxi populum meum isrl de egypcio. non elegi ciuitatem de uniuersis tribub; israhel. ut edificaretur domus et esset nomen meum ibi. sed elegi dauid ut esset sup populum meum israhel. Voluntq; dauid pater meus edificare domum nomini dñi dei israhel: et ait dñs ad dauid patrem meum. Quod cogitasti in corde tuo edificare domum nomini meo: bene fecisti. hoc ipsum mente tractans. Ueruntam tu non edificabis michi domum: sed filius tuus qui egrahet de remib; tuis. ipse edificabit domum nomini meo. Confirmavit dñs sermonem suum: quem loquutus est. Sicutq; pro dauid patre meo. et sedi sup thronum israhel: sicut loquutus est dñs. Et edificauit domum nomini dei israhel: et constitui ibi locum arche. in qua sedus dñi est. qd pcessit eum patrib; suis quando egressi sunt de terra egypci. Sicut autem salomon ante altare dñi

in conspectu ecclie israhel: et expandit manus suas in celum et ait. Domine deus israhel non est similis tui deus in celo desuper. et super terram deorsum: qui custodis pacem et misericordiam seruus tuus qui ambulat coram te in toto corde suo. qui custodisti seruus tuo dauid patrem meo quem loquutus es ei. O re loquutus es et manib; perfecti: ut hec dies probat. Nunc igitur domine deus israhel. conserua famulo tuo dauid patrem meo. quem loquistus es ei dicens: non auferetur de te vir coram me qui sedeat super thronum israhel. ita tamen si custodiebit filij cui uiam suam ut ambulant coram me sicut tu ambulasti in conspectu meo. Et nunc domine deus israhel. firmanter uerba tua: quem loquistus es seruo tuo dauid patrem meo. Ergone putandum est quod uere deus habuit super terram: Si enim celum et celi celorum te capere non possunt. quantum magis domum hec quam edificare? Sed respice ad orationem serui tui et ad preces eius domine deus meus. Audi hymnum et orationem quam seruus tuus orat coram te hodie: ut sint oculi tui apti super domum hanc nocte et die. super domum de qua dixisti erit nomen meum ibi. ut exaudi as orationem quam orat ad te seruus tuus in loco isto. ut exaudias depreciationem serui tui et populi tui israhel. quodcumque orauerint in loco isto. Et exaudiens in loco tabernaculi tui in celo: et cum exau-

dieris ipsius eris. Si peccauerit homo in proximum suum. et habuerit aliquod instrumentum quo teneatur astratus. et uenerit propter instrumentum coram altari tuo in domum tuam: tu exaudiens in celo. et facies et iudicabis seruos tuos. condempnans impium et reddens uiam suam super caput eius. iustificansque iustum. et recipiens ei secundum iustitiam suam. Si fugerit populus tuus israhel mimicos suos. quia peccatus est ubi. et agentes penitentiam. et confitentes nomini tuo uenerint et orauerint et depictrati fuerint in domo hac: exaudi in celo et dimittite peccatum populi tui israhel. et redites eos in terram quam dedisti patribus eorum. Si clausum fuerit celum et non pluerit. propter peccata eorum. et orantes in loco isto penitentiam eggerint nomini tuo. et apertus suis contuersi fuerint propter afflictionem suam: exaudi eos in celo et dimittite peccata seruorum tuorum et populi tui israhel. et ostende eis uiam bonam per quam ambulent. et da pluviam super terram tuam quam dedisti populo tuo. in possessionem. Fames si oborta fuerit in terra. aut pestilentia. aut corruptus aer. aut erugo. locusta. rubigo. et afflixerit eum. et inimicel portas obsidens. omnis plaga. universa infirmitas. cuncta deuotatio et imprecatio quem acciderit omni homini de populo tuo israhel. si quis cognoverit plaga cordis sui expandent manus

suas in domo hac. tu exaudies in celo
 in loco habitationis tue. et propitiaberis
 et facies. ut des unicuique; scđm om-
 nes uias suas sicut uideris cor eius.
 quia tu nosti solus cor omnium filio-
 rum hominum ut timeant te am-
 atis dieb; quib; uiuant sup faciem
 terre quam dedisti patrib; nřis.
 In sup et alienigena qui non est de
 populo tuo israhel. cum uenerit de
 terra longinquā ppter nomen tuū.
 audietur enim nomen tuū magnū
 et manus tua fortis et brachium tu-
 um extentum ubiq;. cum uenerit
 ergo et orauerit in loco hoc: tu ex-
 audiens in celo in firmamento habi-
 taculi tui. et facies omnia pro quib;
 inuocauerit te alienigena. ut dis-
 cant uniuersi populi terrarū no-
 men tuum timere sicut populus
 tuus isrl. et pberint quia nomen tu-
 um inuocatum est sup domum
 hanc quam edificauī. Si egressus
 fuerit populus tuus ad bellum con-
 tra inimicos suos per viam quocūq;
 misericordis eos: orabunt te contra uiā
 ciuitatis quam elegisti. et contra
 domum quam edificauī nomini
 tuo. et exaudiens in celo orationem
 eorum et preces eorum. et facies iu-
 ditum eorum. Quod si peccauerint
 tibi. non est enī homo qui non pec-
 cat. et iratus tradideris eos inimicis
 suis. et captivi duchi fuerint in ter-
 ram inimicorū longe uel prope.
 et egerint penitentiam in corde
 suo in loco captiuitatis. et conuer-
 si deprecati te fuerint in captivita-

te sua dicentes. peccauimus. miq; egi-
 mus. impie gessimus. et reuersi fue-
 rint ad te in uiuēso corde suo. et
 tota anima sua in terra inimicorum
 suorum ad quā captivi duchi fuerint.
 et orauerint te contumam terre sue
 quam dedisti patrib; eoru et ciuita-
 tis quam elegisti. et templi qđ edifi-
 caui nomini tuo: exaudiens in celo
 in firmamento solij tui orationem
 eorum et preces. et facies iuditum
 eoru et propitiaberis populo tuo
 qui peccauit ubi. et omnib; iniqui-
 tatib; eorum quib; pteuaricati sunt
 in te. et dabis misericordiam corā
 eis qui eos captiuos habuerint ut
 misertantur eis. populus enī tuus
 est et hereditas tua. quos eduxisti
 de terra egyp̄ia de medio fornacis fer-
 re: ut sint oculi tui aperti ad depre-
 cationē serui tui et populi tui israhel.
 et exaudiens eos in uniuersis pro quib;
 inuocauerint te. Tu enim separasti
 eos in hereditatem tibi de uniuersis
 populis terre: sicut loquutus es
 per moysen seruum tuum quando
 eduxisti patres nřos de egyp̄to dñe
 deus. Factū ē autē cum complexisset
 salomon orans dñm omnem orati-
 onem et depreciationem hanc: sur-
 rexit de conspectu altaris dñi.
 Vt uiuinq; enim genu in terram si-
 xerat: et manus expanderat ad ce-
 lum. Stetit ergo et benedixit om-
 ni ecclie israhel uoce magna: dices.
 Benedictus dñs qui dedit requiem
 populo suo israhel: iuxta omnia
 que loquutus est. Non cecidit ne-

unus quidem sermo ex omnib; bonis quæ loquitur est per moysen seruum suum. Sit dñs deus noster nobiscum sicut fuit cum patrib; nřis: non derelinquens nos neq; proutiens. sed inclinet corda nřia ad se ut ambulemus in universis ijs cuius. et custodiamus mandata eius et ceremonias et iudicia quaecumq; mandauit patrib; nřis. et sunt sermones mei israhel quib; deprecatus sum coram dño appropinquantes dño deo nřo die et nocte ut faciat iudicium seruo suo. et populo suo israhel per singulos dies. et sciant omnes populi terre. quia dñs ipse est deus. et non est ultra absq; eo. Sit quoq; cor nostrum perfectum cum dño deo nostro. ut ambulemus in deitatis eius et custodiamus mandata eius sicut et hodie.

Igitur rex et omnis israhel cum eo immolabant victimas coram dño. Mactauitq; salomon hostias pacificas quas immolauit dño. boum uiginti duo milia. et oviuum centum uiginti milia. Et dedicauerunt templum dñi. rex et filij israhel. In die illa sacrificauit rex medium atrij. quod erat ante dominum dñi. Fecit quippe ibi holocaustum et sacrificium. et ad ipsam pacificorum. quia altare quem erat et capere non poterat holocaustum et sacrificium. et ad ipsam pacificorum. Fecit ergo salomon in tempore illo festinatatem cœlrebrem. et om-

nis israhel cum eo multitudo magna ab introitu eisath usq; ad riuum egypci coram dño deo nřo septem dieb; et septem dieb;. id est quatuor decim diebus. et in die octavo dimisit populum. Qui benedicentes regi profecti sunt in tabernacula sua: letantes. et alacri corde sup omnib; bonis quæ fecerat deus dauid seruo suo. et israhel populo suo. ix. c. Faustum est autem cum pfectisset salomon edificiū domi dñi et divisionē regi. nonneq; optauerat et uoluerat facere: apparuit dñs ei secundo. sicut apparuerat ei in gabaon. Dixitq; dñs ad eū. Exaudi orationē et deprecationem tuam: quam deprecatus es coram me. Sc̄ificauit domum hanc quam edificasti ut ponerem nomen meum ibi in sempiternum: et erunt oculi mei et cor meum ibi cunctis diebus. Tu quoq; si ambulaueris coram me sicut ambulauit pater tuus in simplicitate cordis et in equitate. et feceris omnia quæ precepisti tibi. et legitima mea et iudicia mea seruaueris: ponam thronum regni tui sup istū in sempiternum sicut loquitur sum dauid patri tuo dicens. non auferetur de genere tuo uir de solio. israhel. Si autem auersione auersi fueritis uos et filii uiri non sequentes me. nec custodientes mandata mea et ceremonias quas posui uobis. sed abiicias et colueritis deos alienos et adoraueritis eos: austram israhel de superficie terre quam dedi eis. et templum quod

sanctificauit nomen meo. proclam
 a conspectu meo. Eratq; israhel in
 prouerbium et in fabulam cinc
 tis populis: et domus hec erit in
 exemplum. Omnis qui transierit
 per eam stupebit et sibilabit: et
 dicet. Quare fecit dñs sic terrę hu
 ic et dominum hunc: Et respondebūt.
 Quia dereliquerunt dñm deum
 suum qui eduxit patres eorum de
 terra egyp̄ti et sequuntur sunt deos
 alienos: et adorauerunt eos et co
 lucerunt. iocico induxit dñs sup
 eos omne malum hoc. Explens
 autē annis uiginti postquam edi
 ficiauerat salomon duas domos
 id est domum dñi et domum re
 gis. h̄yram regt tyri p̄tente sa
 lomonī ligna cedarina et abiequina.
 et aurū iuxta omne quod opus ha
 buerat: tunc dehit salomon h̄yram
 uiginti oppida in terra galilee. E
 grissusq; est h̄yram de tyro ut vide
 rit oppida que dederat ei salomon:
 et non placuerunt ei. Et ait. Hęci
 ne sunt ciuitates quas dedisti mi
 chi frater? Et appellauit eas ter
 ram chabul: usq; in diem hanc.
 Misit quoq; h̄yram ad regem cen
 tum uiginti talenta aurū. Hęc ē.
 summa expensarum quam ob
 tulit rex salomon ad edifican
 dam domum dñi. et domum
 suam: et mello. et muro iheru
 salem. et eser. et mageddo: et ga
 zer. Pharaao rex egyp̄ti ascendit
 et cepit gazer. succenditq; eam ig
 ni. et chanaanēum. qui habitabat

in ciuitate interfecit. et dedit eam
 in dotem filię sue uxoris salomonis.
 Edificauit ergo salomon gazer.
 et bechoron in feriorem. et baalath.
 et palmiram. in terra solitudinis:
 et omnes uicos qui ad se pertinebant
 et erant absq; muro muniti. et q
 uitates curruim et ciuitates equi
 tum. et quodcumq; placuit ei ut
 edificaret in iherusalem. et in liba
 no. et in omni terra potestatis sue.
 Vnuersum populum qui reman
 serat de amor̄is. et hech̄is. et phe
 rezeis. et eueis. et iebuseis. qui non
 sunt de filiis israhel: horum filios
 qui remanserant in terra quos sa
 licet non potuerant filii israhel
 exterminare. fecit salomon tribu
 tarios usq; ad diem hanc. De filiis
 autē israhel non constituit salomō
 seruire quenquam. sed erant uiri
 bellatores et ministri eius: et pri
 capes et duces. et prefecti curruim
 et equorum. Erant autē principes
 sup omnia opera salomonis. p̄t po
 siti quingenti quinquaginta: q
 habebant subiectum populum.
 et statutis opib; impabant. Filia
 autem pharaonis ascendit de ci
 uitate dauid domum suam: quā
 edificauerat ei salomon. Tunc edi
 ficiauit mello. Offerebat quoq; sa
 lomon trib; incib; per annos sin
 gulos holocausta et pacificas uidi
 mas sup altare quod edificauerat
 dñs: et adolebat thymama corā
 dñs. Perfectumq; est templum.
 Classem quoq; fecit rex salomon

in asiongaber. quæ est iuxta abyam
in littore maris rubri: in terra idu-
mea. Misitq; h̄yram rex tyri in clas-
sem illam seruos suos viros nauticos
et ḡmaros maris: cum seruis salomo-
nis. Qui cum uenissent in ophyr:
sumptum inde aurum quadri-
gentorum unctioni talentorum. de-
tulerunt ad regem salomonem.

Sed et regina saba audita fama
salomonis in nomine dñi: uenit
temptare eum in enigmatibus.
Et ingressa ierusalem multo comi-
tatu et ducentis camelis portantib;
aromata. et aurum infinitum ni-
mis. et gemmas preciosas: uenit
ad salomonem et loquuta est ei
uersa quæ habebat in corde
suo. Et docuit eam salomon om-
nia uerba quæ proposuerat. Non
sunt sermo qui regem posset late-
re: et non responderet ei. Videntes
autem regna saba omnem sapi-
entiam salomonis. et domū quā
edificauerat. et cibos mense eius.
et habitacula seruorum. et ordinē
ministrantium. uestesq; eoruī. et
pincernas. et holocausta quæ offe-
rebat in domo dñi: non habebat
ultra spm. Dixitq; ad regem. Verus
est sermo quem audiui in terra
mea sup sermonib; tuis et sup sa-
piencia tua: et non credebam nar-
rabitibus michi donec ipsa ueni.
et uidi oculis meis. et probauit qđ
media pars michi mundata non
fuerit. Maior est sapientia tua et
opera tua: quam rumor quem au-

diui. Beati uiri tui. et beati serui tui
hi qui stant coram te semp: et au-
diunt sapientiam tuam. Sit dñs
deus tuus benedictus cui complacu-
isti: et posuit te sup thronum isra-
hel. eo quod dilexerit dñs israhel
in sempiternū. et constituit te regē
ut faceres iudicium et iustitiam.

Dedit ergo regi centum unctioni ta-
lenta auri: et aromata tam multa.
numis. et gemmas preciosas. Non sūt
allata ultra aromata tam multa.
quā ea quæ dedit regina saba regi
salomon. Sed et classis h̄yram quæ
portabat aurum de ophyr. attulit
ex ophyr ligna thyma multa numis:
et gemmas preciosas. Ecceq; rex de-
lignis thymis fulchra et domus dñi
et domus regie: et cytharas brasq;
cantoribus. Non sunt allata huius
ceteri ligna thyma: neq; uisa usq;
in presentem diem. Rex autē salo-
mon dedit regine saba omnia quæ
uoluit et petuit ab eo: exceptis his
quæ ultro obtulerat ei munere re-
gio. Quæ reuersa est: et abiit in ter-
ram suam cum seruis suis. Erat
autem pondus auri quod affere-
batur salomon per annos singu-
los sextcentorum sexaginta sex ta-
lentorū auri: excepto eo quod af-
ferebant uiri qui sup uestigalia
erant. et negotiatores. uniuersiq;
scuta uendentes. et omnes reges
arabie ducesq; terre. Ecceq;
rex salomon ducenta scuta de au-
ro puro. Sexcentos auri sidos de-
dit in lamminas scuti unius: et